

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Vejnara a soudkyň JUDr. Zdeňky Vlasákové a JUDr. Hany Douskové ve věci **pozůstalostního řízení po Vladimíru M.**, nar. xxx, posledně bytem xxx, xxx, zemř. xxx, jehož účastníky jsou : **1) poz. syn Vladimír M.**, r.č. xxx, bytem xxx, xxx, zast. Mgr. Danielem Cao, advokátem se sídlem Radlická 663/28, Praha 5, **2) Petra V.**, nar. xxx, bytem xxx, xxx, zast. Ing. Tomášem P., obecným zmocněncem, nar. xxx, bytem xxx, xxx, a **3) Helena S. ml.**, nar. xxx, bytem xxx, xxx, (účastnice 2/ a 3/ jako právní nástupkyně Heleny S., nar. xxx, posledně bytem xxx, xxx, zemř. xxx), k odvolání Petry V. proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 7. dubna 2015 č.j. 20 D 713/2014-160,

t a k t o :

Usnesení soudu I. stupně **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným usnesením soud I. stupně ve výroku I. stanovil obvyklou cenu aktiv pozůstalosti částkou 3.173.254,82 Kč, dluhy (pasiva) pozůstalosti částkou 27.157,35 Kč a čistou hodnotu pozůstalosti částkou 3.146.097,47 Kč. Výrokem II. potvrdil nabytí dědictví pozůstalému synovi Vladimíru M. jako jedinému dědici, který neuplatnil právo na výhradu soupisu, a v tomto výroku vyjmenoval majetek, který tento dědic dědictvím po zůstavitelce nabyt s tím, že odpovídá za pasiva pozůstalosti, která rovněž v tomto výroku specifikoval. Výrokem III. určil odměnu JUDr. Evy Krejcarové, notářky se sídlem v Praze, částkou 21.480,- Kč, hotové výdaje notářky částkou 1.032,- Kč a náhradu za daň z přidané hodnoty částkou 4.727,52 Kč. Výrokem IV. stanovil, že tyto náklady v celkové výši 27.239,52 Kč je povinen platit pozůstalý syn Vladimír M. v hotovosti nebo na účet notářky specifikovaný v tomto výroku do 8 dnů od právní moci usnesení. Výrokem V. rozhodl, že účastník nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Soud I. stupně při svém rozhodování stanovil obvyklou cenu aktiv, výši pasiv a čistou hodnotu pozůstalosti podle § 180 a § 181 z.ř.s. Konstatoval, že zůstavitel byl ke dni úmrtí státním příslušníkem České republiky, byl rozvedený a nezanechal žádnou listinu pro případ smrti. V průběhu řízení byla vyzvána Hana S. (správně Helena S.), která tvrdila, že zůstavitel zanechal závěť v její prospěch, aby předložila originál zůstavitelovy závěti. Této výzvě jmenovaná nevyhověla, a z tohoto důvodu bylo v řízení postupováno bez ohledu na její tvrzení, že zůstavitel zanechal listinu pro případ smrti. Jako jediný dědic ze zákona v I. dědické třídě přicházel v úvahu ve smyslu § 1635 odst. 1 o.z. pozůstalý syn Vladimír M., který prohlásil, že je způsobilý dědit, dědictví neodmítl, a proto mu bylo nabytí dědictví podle § 185 odst. 1 písm. a) z.ř.s. soudem potvrzeno. Dědic neuplatnil právo na výhradu soupisu. O odměně a hotových výdajích notářky soud rozhodl podle ustanovení vyhlášky č. 196/2001 Sb., k níž připočetl sazbu daně z přidané hodnoty ve výši 21% stanovené zákonem č.

235/2004 Sb. Povinnost dědice platit tyto náklady odůvodnil ustanovením § 108 odst. 1, písm. a) z.ř.s.

Proti tomuto usnesení podala odvolání Petra V. Poukázala na to, že stav předmětného pozůstalostního řízení je popsán v usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31.7.2017 č.j. 24 Co 94/2017-271. Z tohoto usnesení také vyplývá postup, jakým má předmětné řízení nadále probíhat. Navrhla, aby napadené usnesení soudu I. stupně bylo zrušeno a věc vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Pozůstalý syn Vladimír M. ve vyjádření k podanému odvolání popřel údajné dědické nároky účastníků 2) a 3) a jejich právního předchůdce v pozůstalostním řízení, zejména popřel pravost a pravdivost listiny označené jako „potvrzení“ datované dnem „20.1.02“ (listina „A“), „podle které měla Helena S. st. údajně nabýt byt zůstavitele“, jakož i listiny, označené jako „závěť“ datované dnem 3.6.2014 (listina B), podle které měla Helena S. st. údajně nabýt veškerý majetek zůstavitele. Podle pozůstalého syna tyto listiny nejsou pravými, platnými ani kvalifikovanými projevy poslední vůle zůstavitele, z nichž mohou tito účastníci dovozovat své dědické právo po zůstaviteli. Zůstavitel žádnou z těchto listin vlastní rukou nepsal celou, ani ji vlastní rukou nepodepisoval. Již laickým vyhodnocením písma na listině B je zřejmé, že údajný vlastnoruční podpis zůstavitele v zápatí listiny B je odlišný od rukopisu zbývajících textů listiny B. Celý text listiny B byl tedy psán minimálně dvěma různými osobami, a proto nesplňuje kritérium pro hologafní závěť ve smyslu § 1533 o.z. Pro allogafní závěti dle § 1534 o.z. platí, že závěť, kterou zůstavitel nenapsal vlastní rukou, musí vlastní rukou podepsat a před dvěma svědky současně přítomnými výslovně prohlásit, že listina obsahuje jeho poslední vůli. V žádné z těchto listin nejsou žádní svědci zmiňováni, nemohou být proto tyto listiny považovány ani za allogafní závěti. Namítl dále, že pro vydědění účastníka 1) jako nepominutelného dědice není naplněna žádná z podmínek, uvedených v § 1646 a násl. o.z. V listině A, která měla být vyhotovena dne 20.1.2002, zůstavitel jako důvod vydědění uváděl, že účastník 1) se o zůstavitele „nikdy nestaral a neprojevil za 21 let o mne zájem“. V listině B, sepsané o 12 let později, popisoval délku nezájmu ze strany účastníka 1) rovněž dobou necelých 21 let. Pokud údajný nepřetržitý zájem účastníka 1) trval již v roce 2002 pod dobu 21 let, pak v roce 2014 měl logicky trvat 32 let. Tento rozpor mezi listinou A a listinou B nasvědčuje jejich padělání. Navíc údajný nezájem účastníka 1) o zůstavitele se nezakládá na pravdě, neboť mezi zůstavitelem a účastníkem 1) probíhal pravidelný osobní kontakt dle jejich možností. Dodal, že v bytě zůstavitele se po odstranění policejních pečeti našly listiny, a to listina, označená jako „plná moc“ datovaná dnem 4.6.2014, kterou měl zůstavitel údajně zmocnit Helenu S. st. k dispozici s finančními prostředky zůstavitele z fondů a dále listina, označená jako „závěť (plná moc)“ datovaná dnem 14.7.2014, kterou měl zůstavitel údajně odkázat paní Heleně S. st. své finanční prostředky. Podle pozůstalého syna již na první pohled tyto listiny odpovídají vlastnoručnímu písmu na procesních podáních paní Heleny S. st. S největší pravděpodobností proto tyto listiny sepisovala paní Helena S. st. a nikoli zůstavitel. Dodal, že zůstavitel byl prokazatelně již několik dnů před svojí smrtí hospitalizován po mrtvici a byl nezpůsobilý právně jednat, jak vyplývá z lékařské zprávy ošetřujícího lékaře ze dne 2.6.2014 až 4.6.2014. Pokud měl zůstavitel uvedené listiny dne 3.6.2014 a 4.6.2014 podepisovat (tedy v den své smrti a plně dezorientovaný), bylo takové jednání dle pozůstalého syna učiněno v omylu. Za této situace mohlo dojít i k zneužití indispozice zůstavitele. V případě hypotetického zjištění dědického práva Heleny S. st. je tato z dědického práva vyloučena s ohledem na ust. § 1481 o.z. Vzhledem k tomu, že pro vyřešení sporu o dědické právo je třeba prokázat mezi účastníky sporné skutečnosti, tj. prokázat pravost listin, z nichž účastnice 2) a 3) dovozují své dědické právo, navrhl pozůstalý syn, aby soud odkázal podle § 170 z.ř.s. účastníka 2) a 3) k uplatnění jejich práv žalobou. Okolnosti

případu totiž nasvědčují tomu, že dědické právo těchto účastníků je slabší, než dědické právo pozůstalého syna, neboť dovozují své dědické právo ze zjevně padělaných závětí zůstavitele. Navrhl, aby odvolací soud doplnil dokazování a rozhodl tak, že účastníkovi 1) potvrdí nabytí dědictví.

Odvolací soud přezkoumal odvoláním napadené usnesení soudu I. stupně včetně řízení, které mu předcházelo, aniž nařizoval jednání (§ 1, § 2 písm. f/, § 28 z.ř.s., § 211 a násl. o.s.ř.), a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

Odvolací soud setrvává na svých závěrech, vyslovených v jeho předchozím usnesení ze dne 31.7.2017 č.j. 24 Co 94/2017-271.

Jak vyplývá z průběhu řízení před soudem I. stupně, poté, kdy jeho předchozí usnesení ze dne 21.2.2017 č.j. 20 D 713/2014-263 bylo shora uvedeným usnesením odvolacího soudu zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, postupoval soud I. stupně v intencích zrušujícího usnesení a především doručil právním nástupkyním zemřelé Heleny S. st. usnesení ze dne 7.4.2015 č.j. 20 D 713/2014-160, kterým nesprávně ukončil dědické řízení, aniž vyřešil otázku účastenství Heleny S. st., která v průběhu řízení poukazovala na to, že má v držení závěť zůstavitele svědčící v její prospěch. Proti tomuto usnesení nyní podala odvolání jedna z jejích právních nástupkyň – Petra V. a bude na soudu I. stupně, aby se v dalším řízení zabýval jejími věcnými námitkami, tj. především tvrzenou existencí závětí zůstavitele ve prospěch její právní předchůdkyně Heleny S. st.

Z vyjádření pozůstalého syna je nepochybné, že popírá pravost závětí zanechaných údajně zůstavitelem, takže další řízení se neobejde bez toho, aby soud postupoval dle § 170 odst. 1 z.ř.s. a odkázal toho z účastníků, jehož dědické právo se jeví se zřetelem k okolnostem případu jako nejslabší, aby své právo uplatnil žalobou, k jejímuž podání určí lhůtu, která nesmí být kratší než 2 měsíce.

O tom, který z účastníků bude k podání žaloby odkázán, rozhodne soud I. stupně. Nemůže tak učinit odvolací soud v rámci tohoto odvolacího řízení, jak navrhuje pozůstalý syn, neboť tato otázka musí být posouzena nejprve soudem I. stupně. Předmětem tohoto odvolacího řízení je toliko posouzení důvodnosti odvolání Petry V. proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 7.4.2015 č.j. 20 D 713/2014-160, jímž tato otázka řešena nebyla.

Z uvedených důvodů bylo usnesení soudu I. stupně zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení (§ 219a odst. 1, písm. c/, § 221 odst. 1, písm. a/ o.s.ř.).

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

V Praze dne 28. června 2018

JUDr. Tomáš **V e j n a r**, v.r.
předseda senátu

za správnost vyhotovení: Šmejkalová